

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

24. Dativs puerante septennium prodit perfectum rationis vsum, nec tamen idcirco ad annuam confessionem tenetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

secundæ vxoris supra priorem adhuc viuente est publicum crimen, cum sit contra res diuinas, nempe Sacramentum matrimonij, & in detrimentum Reipubl. Christianæ vergat, vt patet ex loc. cit. Ad tertium negamus in primis consequentiam. Tum quia vxor non potest probare veneficium contra maritum negantem. Tum quia homicidium iam est transactum, & occultum; vtrumque autem secus se habet in proposito casu. Deinde negamus etiam anteced: nam potest etiam vxor deferre per modum denuntiationis maritum veneficum aut homicidam; imò etiam teneatur, nisi fortè homicidium sit iam omnino transactum & occultum, vt benè Dicastillo de iust. l. 1. disp. 7. n. 18. cur autem denuntiare, non verò accusare possit, ratio est, quia ad denuntiationem non requiritur probatio, sicut ad accusationem, vt notat Layman L. 3. T. 6. c. 3. n. 4. quam illa probationem facere nequit, vt diximus. Ad quartum concedimus, posse Daram vti denuntiatione Euangelicâ, si rei omnino mederi se posse putet; cùm autem moraliter certa sit, se hoc nõ effecturâ, tacere prorsus non potest propter rationes allatas, sed maritum vel accusare, vel saltem denuntiare iuridicè Magistratui debet,

XXIV.. *Datus præcocis ingenij puer statim post quintum ætatis annum in principijs fidei Catholicae & litteris instruitur, in quo vtroque studio*

ita proficit, vt ante sexennium non tantum perfectum rationis vsum prodat, verum etiam in hoc, & litterarum profectu excellat. Queritur, Vtrum teneatur ad annuam Confessionem?

Videtur teneri, Nam communis doctrina est DD. ex Concil. Lateranensi relato Cap. Omnis vtriusque sexus de pœnit. & remiss. & Trident. sess. 14. c. 5. de reformat. omnes fideles, cum ad annos discretionis peruenerint, si mortali peccato grauentur, obligatos esse confiteri. Censetur autem fidelis ad annos discretionis peruenire, inquit Palao Tr. 23. D. vnic. pun. 20. §. 2. n. 1. cum rationis vsum inter bonum & malum distinguere valet, quod arbitrio prudentis Confessarij relinquendum, qui non tam ex ætate, quam ex ingenio & conditione id colligere debet. Ergo cum in Datio rationis vsum clarè iam eluceat, tenetur suo se Pastori sistere, & statum conscientie declarare, etiam si nullum adhuc commiserit peccatum mortale.

Resp. Datium ante septennium completum non teneri ad annuam Confessionem, vt vt rationis vsum excellat. Ita Ioan. Sancius in select. D. 51. n. 31. Palao Tr. 3. D. 1. pu. 24. §. 2. n. 3. & alij, quos refert & sequitur Diana P. 10. Tr. 12. Resol. 37. Ratio est, quia leges Ecclesiasticæ in obligando procedunt humano modo, ideoque neminem adstringunt ad sui obseruationem, nisi habeat rationis vsum, quem

quem nunquam præsumunt ante septennium expletum; leges quippe positivæ, inquit optimè Sancius *loc. cit.* attendunt ad ea, quæ communiter contingunt. *L. nam ad ea. ff. de legib.* Cùm ergo communiter non contingat usus rationis ante septennium, non debet ante illam ætatem is, cui ex accidenti aduenit, obligari. Quare Datus, antequam septennium expleat, nec ad præceptum confessionis, nec ad alia Ecclesiastica tenetur, sed potest diebus prohibitis vesci carnibus, diuinis interesse tempore interdicti, monialium claustra ingredi, omittere sacrum die festo, &c.

Ad ea, quæ in oppositum allata sunt, dicimus intelligenda esse, supposito septennio; post hoc enim completum (non ante) obligantur omnes fideles usum rationis habentes: secus si hunc nondum acquisierint; imò D. Antonin. 2. part. Sum. tit. 9. c. 18. §. 1. Hostiensis in cap. omnis utriusque sexus, de pœnit. & remiss. Sotus in 4. distinct. 12. q. 1. art. 11. in fine. & nonnulli putant, pueros ante duodecimum ætatis annum non teneri ad confessionem, quæ tamen sententia communiter ab aliis rejicitur, cùm ex praxi & usu Ecclesiæ pueri ante hanc ætatem ad alia præcepta Ecclesiæ obligentur, v. g. ad audiendū sacrum die festo, ad abstinendum à carnibus in quadragesima, &c. Cur ergo à præcepto Confessionis maximè necessario eximantur? Atque

que in hunc sensum intelligendus Palao ex Tract. 23. supra allegatus, nisi sibi in Tract. 3. itidem citato contrarietur.

XXV. Dauinus opimam nuper hereditatem à defuncto patre adiit, quã iam ad omnem vitã licentiam fruens vsque aded ingratus existit, vt, licet moraliter certus sit, patrem adhuc in piaculibus flammis detineri, nullis tamen sacris, nullis eleemosynis, nullis alijs pijs operibus succurrere eidem labore. *Queritur. Vtrum peccet mortaliter?*

Videtur non peccare. Ita Ioan. Sancius in *select. D. 4. n. 6.* Tum quia præceptum charitatis & pietatis erga parentes solum obligat, dum ipsi viuunt. Tum quia pater iuste in igne purgatorio detinetur: filius autem, vniuersim loquendo, non tenetur succurrere patri per iustam sententiam damnato.

Resp. Dauinum peccare mortaliter, non liberando patrem à pœnis purgatorij, cum absque grauiore suo incommodo, aut maiore bonorum detrimento possit. Ita Azor. *Tom. 2. Instit. Moral. L. 2. c. 3. quest. 9.* Sayrus *L. 7. Clavis Regiæ. c. 5. in fin.* Dimas *Tr. de purgat. c. 29.* apud Sancium, vbi vniuersim affirmat, fideles ex præcepto charitatis teneri animas fidelium defunctorum orationibus, Missarum Sacrificiis, & aliis operibus iuuare. Pellicionius in *Quinquagena quest. vtrius juris. q. 42.* & alij, quos refert & sequitur Diana *P. 9.*

Tr. 9.